

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izveniš nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petič vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 102 // KRANJ, Podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // KOPER, Podružnica: Ob kolodvoru 10 // SLOVENI GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta h. št. 1111 in 1112.

V pričakovanju poljskega odgovora:

Italija bo posredovala med Nemčijo in Poljsko?

Na povabilo italijanske vlade pride jutri nemški zunanji minister Ribbentrop v Italijo, kjer bodo skupno proučili odgovor Poljske — Italija si hoče prizadevati preprečiti oboroženi konflikt — Možnost novega sestanka velesil

PARIZ, 4. maja. AA. V pariških političnih krogih priznavajo, da italijanska diplomacija v sedanjem trenutku z vsemi močmi dela na to, da bi se olajšala miroljubna rešitev gđanskega vprašanja ter nemško-poljske krize. Obstoja upanje, da bo delovanje Italije blagodejno vplivalo na poljsko vlado, ter da bo, poljski zunanji minister Beck našel ugodno formulo za rešitev problema, ki obstoja med Poljsko in Nemčijo.

RIM, 4. maja. br. V tukajšnjih krogih potrjujejo, da bo Italija storila vse, kar je v njeni moči, da ne pride do oboroženega konflikta med Poljsko in Nemčijo. V sedanjem trenutku si Italija nikakor ne želi obračunavanja med velesilami, ker bi to vrglo vso Evropo v nedogleden kaos. Zato bo Rim poskusil posredovati med Varšavo in Berlinom. Temu namenu naj služi tudi obisk nemškega zunanjega ministra Ribbentropa, ki prispe jutri v Italijo na razgovore z italijanskimi državniki. Skupno z Ribbentropom bosta Mussolini in grof Ciano proučila odgovor Poljske, ki bo jutri izročen v Berlinu in nato razpravljala o možnosti mirne poravnave.

Nov sestanek velesil?

PARIZ, 4. maja. br. V zvezi s posredovalno akcijo Italije v sporu med Nemčijo in Poljsko poročajo tukajšnji listi, da obstoja možnost novega sestanka predstavnikov velesil. Italija bo po teh informacijah predlagala, naj bi se v kakem severoitalijanskem mestu sestali Chamberlain, Daladier, Hitler in Mussolini, da bi sliči, kakor so v Monakovu o čemskem, razpravljali sedaj o poljskem problemu. V Parizu in Londonu pa so glede take konference velesil zelo skeptični.

Beck gre v Pariz in London

PARIZ, 4. maja. g. V krogih zunanjega ministristva se doznava, da bo poljski zunanji minister Beck takoj po seji sejma, na kateri bo podal svoj ekspoziciji, na odgovoril na nemške zahteve, odpotoval v Pariz in London, kjer bodo dokončno sklenjeni in izpolnjeni doseženi dogovori v zvezi s francosko-angleško-ruskim paktom. V pariških in londonskih diplomatskih krogih pripisujejo temu obisku velik pomen in vidijo v tem nov dokaz, da se Poljska ne misli ukloniti Nemčiji.

Poljska vztraja pri svojih zahtevah

VARŠAVA, 4. maja. br. Včerajšnji državni praznik je dal ponovno priliko za poudarek poljskega stališča v sporu z Nemčijo. Vsi poljski listi podrtarajo, da Poljska ne bo sledila primeru Češkoslovaške in se tudi ne bo spuščala v kake nove monakovske eksperimente, marveč bo svoje pravice branila če treba tudi z orožjem. To so naglašali tudi govorniki na številnih zborovanjih. »Ilustrovani Kurier Krakovski« znova podrtarja poljsko zahtevo po združitvi vzhodne Prusije in Gdansk s Poljsko. Poljska vztraja na tem, da se znova potrdi njene pravice v Gdanku. Enkrat za vselej se mora sedaj likvidirati vse, kar daje povod za spore z Nemčijo. Zato pa je neobhodno potrebno, da se vzhodna Prusija, na katero ima Poljska tisočletne zgodovinske, geografske in etnografske pravice, priključi Poljski. »Polonia« objavlja zemljevid tako zvane Korfantijeve linije iz leta 1921 in zahteva, da se priključi Poljski tudi vsa Šlezija vse do Opla na Odri. »Poljska Zahodnja« piše, da danes nihče ne more zanikati, da so se Poljski storile z versajsko pogodbo in takratno razmejnitvijo velike krivice. Če zahteva Nemčija, da se ji popravijo te krivice, ima isto pravico tudi Poljska.

Ponovna seja angleške vlade

LONDON, 4. maja. e. Včeraj popoldne je bila že druga seja angleške vlade v tem tednu, ki je trajala od 15. do 18. Po seji je bil zunanji minister Halifax sprejet pri kralju. Kakor se doznava, so na tej seji v glavnem razpravljali o odnosih z Rusijo in o zahtevah, ki jih je Rusija predložila angleški vladi. V parlamentu je bila včeraj ministrski predsednik Chamberlain izjavil, da je že večkrat poudaril, da politika angleške vlade nima namena obkrožati Nemčijo, in zato je Anglija pripravljena tudi dati praktične dokaze. Angleška vlada je pripravljena tudi z Nemčijo skleniti recipročna poročstva proti ne-pričakovanim napadom, vendar je Chamberlain dodal, da to, kar je predložil predsednik Roosevelt in kar predlaga Hitler, ne predstavlja vzajemnega poročstva proti vsakemu napadalcu, temveč samo pogodbo o nenapadanju med posameznimi državami.

Nemci izganjajo Angleže

BERLIN, 4. maja. e. Šest angleških državljancev v Nemčiji je dobilo ukaz, da morajo zapustiti Nemčijo do 24. maja. To je odgovor nemške vlade na ukrepe angleške vlade, ki je, kakor znano, izgnala šest Nemcev. Med izgnanimi Angleži je glavni dopisnik »Daily Telegraph« trije trgovci, neki inženjer in neki učitelj angleščine.

Povratek nemških poslanikov v Pariz in London

BERLIN, 4. maja. e. Na merodajnem mestu doznava, da bosta še v teku današnjega dne odpotovala na svojo dolžnost nemška veleposlanika v Londonu in Parizu.

General Weigand odpotoval v Bukarešto

ANKARA, 4. maja. AA. Anatolska agencija poroča, da je general Weigand odpotoval sredi iz Ankare v Carigrad odkoder

Litvinov odstopil

Vodstvo ruske zunanje politike je prevzel Molotov

MOSKVA, 4. maja. i. Sovjetska brojavna agentura javlja, da je bil sredi komisar za zunanje zadeve Litvinov na lastno prošnjo razrešen. Posle komisarja za zunanje zadeve je prevzel pred sednik sveta ljudskih komisarjev Molotov, ki bo hkrati opravljal ob dolžnosti. V merodajnih krogih naglašajo, da odstop Litvinova ne pomeni nobene spremembe v zunanje-politični orientaciji Rusije.

Maksim Maksimovič Litvinov, eden najuglednejših članov in prakov sovjetske vlade, je postal leta 1930 po odstopu Cicerina komisar za zunanje zadeve in je ostal na tem mestu polnih deset let. V tem času je vodil aktivno zunanjo politiko sovjetske Rusije in sklenil več pogodb, katerih cilj je bil vzpostavitev normalnih odnosov s sosednimi državami. Med drugim je sklenil nenapadalni pakt s Poljsko in z drugimi obmejnimi državami. Po njegovi zaslugi so bili tudi leta 1933 vzpostavljeni odnosi z Zedinjenimi državami. Prav tako je po njegovi iniciativi prišlo leta 1933 do prijateljskih stikov z Italijo, ki jo je takrat v decembru tudi uradno obiskal. Vse njegovo stremenje je bilo za to, da Rusija vzpostavi še tesnejše odnose s Francijo in v decembru leta 1934 je bil med obema državama sklenjen kulturni pakt. Višek njegovega uspeha v politiki pa je bil vstop Rusije v Društvo narodov v septembru leta 1935 ter sklenitev zveze s Francijo in Češkoslovaško. Z večino evropskih držav je Rusija na to vzpostavila diplomatske stike in leta 1936 je Litvinov celo zastopal Sovjetsko Rusijo pri svečanostih kronanja v Londonu.

se bo s posebnim letalom, ki mu ga je dala na razpolago rumunska vlada, podal v Bukarešto. Na postajo so Weyganda sprejeli ter se od njega poslovili turški vojni minister, generalni tajnik ministrstva za zunanje zadeve ter številni predstavniki vojaških in civilnih oblastev. Četa turške vojske je izrazila francoskemu generalu čast.

Kardinal Verdier poziva Francoze k slogi

ALŽIR, 4. maja. AA. Takoj po otvoritvi evharističnega kongresa je papežev delegat kardinal Verdier imel v alžirski katedrali govor, v katerem je pozval k edinstvu vse narodnosti francoskega imperija.

Amerika se mrzlično oborožuje Novi izredni krediti za izpopolnitev vojske in mornarice

CARIGRAD, 4. maja. e. Turški tisk ne komentira obiska pomočnika zunanjega ministra Potemkina v Ankari in se omejuje samo na sestanke, ki jih je imel z vodilnimi osebnostmi. V dobro poučenih krogih pa poudarjajo, da ima to potovanje popolnoma informativen značaj. Sovjetska Rusija je doslej vedno stala ob strani glede jugovzhodne Evrope, toda nevarnost, ki sedaj grozi na tej strani, je opozorila tudi sovjetsko vlado na to in je poslala Potemkina, da se informira o položaju. V

Obisk Gafenca v Beogradu Priprave za izredno sklicanje konference Balkanske zveze

BUKAREŠTA, 4. maja. e. Glede obiska rumunskega zunanjega ministra Gafenca v Beogradu piše »Cuventul«: Dasi se govori, da bo informativno potovanje g. Gafenca končano z njegovim obiskom v Rimu, se doznava, da se bo Gafencu na povratku v Bukarešto ustavil tudi v Beogradu, kjer se sestane s svojim beograjskim tovarišem dr. Cincar-Markovićem. Ta obisk je popolnoma informativnega značaja. Ob tej priliki bo Gafencu obvestil dr. Markovića o svojih vtisih, ki jih je dobil v evropskih prestolnicah in bo obenem z njim razmotril sedanji mednarodni položaj. Vsekakor bosta pa razpravljala tudi o vseh vprašanjih, ki zanimajo obe prijateljski

državi, med drugim tudi o izrednem sklicanju konference Balkanske zveze.

Konferenca severnih držav

KODANJ, 4. maja. br. Prihodnji tork se bodo sestali zunanji ministri Danske, Norveške, Švedske in Finske. Na tej konferenci bodo razpravljali o skupnem stališču glede nemških predlogov, ki so bili stavljene posamič omenjenim državam za sklenitev nenapadnih pogodb.

turških političnih krogih kakor tudi v javnosti pa je bila z zadovoljstvom sprejeta izjava zunanjega ministra Saradzogla, ki jo je dal dopisniku pariškega lista »Intransigent« o stališču Turčije v morebitni vojni. Saradzoglu je izjavil, da je Turčija sklenila, da bo v primeru vojne ostala na vsak način nevtralna. Če bo pa kaka država hotela izvajati na njo kakšen pritisk, je Turčija odločena, da z orožjem v roki brani svojo neodvisnost.

državi, med drugim tudi o izrednem sklicanju konference Balkanske zveze.

RIM, 4. maja. AA. Predno rumunski minister za zunanje zadeve Gafencu zapustil Rim je dal predstavnikom tiska izjavo, v kateri je naglasil, da so njegovi obiski v evropskih prestolnicah imeli informativen namen ter da se vrača v Bukarešto popolnoma obveščen ne da bi kjerkoli prevzel kakšnih obveznosti. Gafencu je dalje dejal, da je v toku razgovorov z različnimi evropskimi državami dobil prepričanje, da se vsi zavedajo sedanega položaja in nevarnosti, ki preti evropski civilizaciji, ako bi nastala vojna. Iz vseh teh razlogov je optimist. Na kraju je izrazil svoje iskrene želje, da bi bili odnosi med Rumunijo in Italijo čim boljster ter pohvalil duh razumevanja in pravičnosti, ki vlada v Rimu.

Skrbi in težave Slovakov Bridka razočaranja avtonomistične politike — Politične in gospodarske težave vedno večje

Bratislava, 4. maja. r. Napetost med Nemčijo in Poljsko zadaja tudi Slovakom hude skrbi. Vedno bolj prevladuje bojazn, da bi se mogla Slovaška pretvoriti v bojišče, na katerem bi Poljska in Nemčija merili svoje moči. Vedno bolj prodira spoznanje, da je bila docela zgrešena politika, ki je dovela do zloma češkoslovaške republike in do proglavitve samostojne slovaške države, ki je sedaj kakor mala barčica na razburkanem morju prepučena svoji usodi. Pričakovanja slovaških avtonomistov se niso uresničila in šele sedaj uvidevajo, da so bili interesi Slovakov v okviru češkoslovaške republike mnogo bolj zaščiteni in varni, kakor pa danes v samostojni in »neodvisni« državi.

Neurejeni odnosi z Madžarsko zbujaajo še vedno bojazn, da bi utegnili priti do še nadaljnjih sprememb na škodo Slovakov. To dokazujejo tudi neprestani obmejni incidenti. Poprej od vzorno organizirane češkoslovaške armade zastražena meja je sedaj skoraj brez varstva, dočim se je na drugi strani Madžarska vojaško znatno okrepila. Madžarske zahteve se v Berlinu in Rimu vedno bolj upoštevajo, kakor pa slovaške.

Vsa ta negotovost je še povečana po raznih strujah, ki se pojavljajo v notranji politiki. To se je pokazalo zlasti v zadnjih dneh. O tem, ali je Slovaška v sedanjih okoliščinah sploh življenja zmožna, ali je njena zunanja politika pravilna in ali bo možno s totalitarnimi ukrepi omogočiti mirno sožitje z dokaj močno nemško in madžarsko narodno manjšino, so mnjenja zelo deljena. Tisova vlada skuša v svoji zakonodaji kopirati Nemčijo, toda vse se dela diletantsko in ne doseže cilja. Zato je odpor proti taki politiki vedno večji.

Voditelj nezadovoljstev je bivši minister Sid... ki se ne strinja s sedanjo ger... politiko vlade. Dasi sam zra...

Politični obzornik

Sodba o katoliškem dnevniku

V Zagrebu se je vršil kongres hrvatskega katoliškega tiska, istočasno pa je bila tudi otvorjena razstava hrvatskega katoliškega časopisa, ki bo trajala do 8. t. m. Edini hrvatski klerikalni dnevnik je »Hrvatska straža«, ki o sebi pravi, da je dnevno glasilo hrvatskih katolikov. Kot tak tudi nastopa »Hrvatska straža« na tej razstavi, karu pa ni prav nič po volji številnim njenim nasprotnikom na vodilnih mestih v hrvatskem katoliškem pokretu. Glavni njen nasprotnik je, kakor je znano, sarajevski nadškof dr. Sarič, ki je že opetoveno ostro nastopil v svojem glasilu »Katoličkim tjeđnikom« proti Hrvatski straži, odkrepač ji pravico, da bi se smela izigravati kot organ hrvatskih katolikov. Te ostre napade nadškofjega glasila na »Hrv. stražo« je svoječasno zabeležil tudi naš list. »Hrvatska straža« pa ima hude nasprotnike tudi v primorski bobnovini, zlasti v Sibeniku. Tu izhaja tjeđnik »Katoliki«, ki je glasilo ondostnega škofijskega ordinariata. Ta je povodom razstave katoliškega tiska v Zagrebu objavil v svoji zadnji številki članek »Naša odkrita beseda«, čigar vsebina je očitno napadena proti »Hrvatski straži«. V tem članku čitamo: »Dnevnik, ki ga hrvatski katolicizem nima, pa bi ga lahko imel, bi moral biti tako v tehniki, kakor v vsebini in brzini poročanja prvi izmed vseh, ki izhajajo v naših krajih. Kakor ima katolicizem prvo vlogo v izgradnji našega narodnega življenja, tako bi moral tudi list, ki naj pogloblja prepodobno misel križa, prednjačiti v vseh panogah napredka, da vidi pred sabo ljudi, kakršni so danes, in življenje, kiširno je pred nami, in da govori k človeku časa na način, kakor to zahteva čas. Hrvatski katolicizem naj bi vedno živa, sveža, pomlajevalna sila, ki naj pomladi in očišči moralne narodne dobrine. Katolicizem ne sme biti zajedljiv in malenkosten, najmanj pa strankarski, da ne rečemo klikaški. Ni nobena odlika, ako se kdo zna prepirati z vsakomur in vsak trenutek in to na tak način, ki je odvraten ne samo nasprotni strani, marveč tudi človeku najgobje krščanske morale. Ako katoliški dnevni list, o katerem se govori, ne bo list širokega krščanskega obzora, marveč list, ki bo zasnoval svoje delovanje na nasprotnih načelih, a z nasprotnikom bo postopal na način, da bo vsak dobil vtis, kakor da nam je resnica postranska stvar, glavno pa to, da nasprotnika ponižamo, potem je bolje, da takšnega lista ni. Listu žolčnih polemik odkrehamo pravico, da bi se smel imenovati — katoliški...«

Bivši kralj Zogu v Carigradu

Carigrad, 4. maja. br. S posebnim vlačkom so se nocoj pripeljali v Carigrad bivši albanski kralj Zogu, kraljica Geraldina, njun sin in nekatere ugledne albanske osebnosti. Za enkrat se bodo naselili v Carigradu. O nadaljnjih načrtih kralja Zoga ni nič znano.

ziti avtonomist, je bil proti temu, da se prekinejo vse zveze s Prago. Ko se je to vendarle zgodilo, je Sidor odstopil in odložil tudi svoj poslanski mandat. V nedeljo je govoril na shodu v Ružomberku ter je izjavil, da bi morala biti Slovaška resnično samostojna in se ne bi smela podrediti niti Nemčiji, niti Poljski ali Madžarski. V skrajnem primeru pa bi bil Sidor slej ko prej za tesnejšo naslonitev na Poljsko. Krog njegovih pristaev vedno bolj narašča in izgleda, da bo prišlo na Slovaškem še do hudih notranje-političnih zapletljajev.

Največji nasprotnik Sidorja je podpredsednik vlade prof. Tuka, ki je bil svoječasno kot madžarski agent obsojen zaradi veleizdaje. Madžari tudi sedaj trdijo, da se ogreva Tuka za zavezništvo, če ne že za priključitev Slovaške k Madžarski. Pri vsem tem pa igra še versko vprašanje veliko vlogo. Maloštevila slovaška inteligenca je protestantka, dočim je ljudstvo katoliško. Zaradi tega vlada tudi neprestano poudarja katoliški značaj Slovaške, ker utegne versko vprašanje igrati pri morebitnih spremembah, s katerimi vedno resnejše računajo, še veliko vlogo. Na gospodarskem polju so težave vedno večje. Zaradi pomanjkanja deviz primanjkuje najraznovrstnejšega blaga in mnogo tovarn so morali zaradi pomanjkanja surovin zapreti. Draginja narašča z vsakim dnem, tako da je morala vlada poseči po mksimiranju cen, kar je povzročilo v trgovini še večji zastoj. Nezadovoljstvo narašča sponredo z naraščajočo negotovostjo, kaj utegne prinesiti bodočnost.

Borzna poročila.

Curli, 4. maja. Beograd 10, Pariz 11.79.5 London 20.8475, New York 445.375, Bruselj 75.80, Milan 23.425, Amsterdam 237.82, ... 5.40, Varšava 83.75.

